

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Číslo 456
17. ledna 2022

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Priority francouzského
předsednictví

Neformální zasedání ministrů
obransy

Volba nového předsedy Evropského
parlamentu

Transparentnost a cílení politické
reklamy

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

také v novém roce vám pravidelně každý týden budeme přinášet souhrn všeho důležitého a zajímavého, co se v evropské politice děje a bude dít.

První lednový týden, stejně jako první červencový, je tradičně spojen se střídáním předsednictví v Radě EU. Od Slovinska před dvěma týdny převzala pomyslnou štafetu Francie a s ní také nové předsednické trio ve složení Francie, Česká republika a Švédsko. Francouzské předsednictví má svém programu stanoveny tři hlavní ambice – suverénnější Evropa (posílení schengenského prostoru, kontrola migrace, bezpečnosti a obranná spolupráce), nový evropský model růstu (vytvoření kvalitních pracovních míst, podpora inovací) a Evropa bližší občanům (Konference o budoucnosti Evropy). Program předsednického tria reflektuje nutnost reagovat na aktuální krizi způsobenou

celosvětovou pandemií. Jedním ze zastřešujících cílů je zmírnění ekonomických a sociálních dopadů krize.

V plném proudu jsou již tento týden zasedání Rady EU. Hned v pondělí bylo na programu setkání Euroskupiny, která diskutovala o přizpůsobení hospodářské politiky a odolnosti v souvislosti s výkonností eurozóny v poslední době v mezinárodním srovnání nebo o fiskálním rámci eurozóny. Rovněž v pondělí proběhla Rada pro zemědělství a rybolov, která měla na programu priority francouzského předsednictví, situaci na trhu se zemědělskými výrobky nebo sdělení Komise o udržitelných uhlíkových cyklech.

V úterý zasedá Rada pro hospodářské a finanční věci. Ministři se věnují návrhu směrnice Rady o zajištění celosvětové minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU, prioritám francouzského předsednictví nebo aktuálnímu stavu Nástroje pro oživení a odolnost.

Od čtvrtka do neděle se ve francouzském Amiens uskuteční neformální zasedání ministrů životního prostředí a energetiky. Ministři budou o aktuálních otázkách diskutovat s výkonným místopředsedou Komise Fransem Timmermansem a komisaři Kadri Simsonovou a Virginijusem Sinkevičiumsem.

Evropský parlament má tento týden na programu plenární zasedání ve Štrasburku. Hned v pondělí proběhl obřad k uctění předsedy Davida Sassoliho, který 11. ledna zemřel. Došlo také k oznámení kandidátů na funkci předsedy pro druhou polovinu funkčního období a v úterý je na programu jeho volba a volba místopředsedů. K dalším bodům programu plenárního zasedání patří závěry prosincového zasedání Evropské rady nebo Akt o digitálních službách.

Priority francouzského předsednictví

Během prvního pololetí roku 2022 vykonává již potřinácté v historii předsednickou funkci v Radě EU Francie. Jako ústřední motto předsednictví si zvolila heslo „Oživení, síla, sounáležitost“. V pracovním programu Francie definovala tři prioritní oblasti.

První prioritní oblastí je **posílení evropské suverenity**, v rámci níž se chce Francie zaměřit zejména na reformu Schengenského prostoru a po-

krok v reformě evropské migrační a azylové politiky.

Ústředním tématem bude rovněž posílení evropské obrany a bezpečnosti. Francie plánuje dokončit přípravu Strategického kompasu s cílem jeho finálního přijetí na březnové Evropské radě. V kontextu zvýšené aktivity ostatních mezinárodních aktérů v regionu, zejména Ruska, Číny či zemí Perského zálivu, je pro Francii prioritou i obnova vztahů mezi EU a Afrikou. /Pokr. na s. 2/

Velký důraz klade na připravovaný summit EU-Africká unie, který se bude konat 17.–18. února v Bruselu. Cílem je prohloubení spojenectví s důrazem na solidaritu, bezpečnost, trvalou prosperitu a stabilitu. Na summitu bude představen nový a ambiciózní „Africko-evropský investiční balíček“ podporující projekty zaměřené na prosperitu, mír a bezpečnost, a migraci a mobilitu.

V rámci druhé prioritní oblasti s názvem **Nový model evropského růstu** se Francie hodlá zaměřit zejména na projednávání návrhů legislativního balíčku Fit for 55. v rámci nějž je jednou z hlavních francouzských priorit zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM). Francie chce rovněž dosáhnout co největšího pokroku v návrhu Komise zajišťujícím globální minimální efektivní zdanění nadnárodních společností v EU, vycházející z dohody Inkluzivního rámce OECD.

Neformální zasedání ministrů obrany > Rada

Ve dnech 12. a 13. ledna proběhlo ve francouzském Brestu neformální zasedání ministrů obrany. Diskuze se týkala působení nestátních vojenských společností v prostorech operačního nasazení EU, přístupu EU k bezpečnosti ve vesmíru a revize Strategického kompasu. Českou republiku na neformálním jednání zastupoval náměstek ministerstva obrany Jan Havránek.

Na úvod zasedání proběhla pracovní večeře za účasti zástupců NATO, OSN a Evropského parlamentu. Věnována byla **dopadům působení vojenských společností** sponzorovaných státy, zejména Wagnerovy skupiny, v oblastech, kde operačně působí EU. V diskusi se vystupující shodli, že je EU musí reagovat posílením strategické komunikace a dalším rozvojem nástrojů proti hybridním hrozbám.

V rámci debaty k **zajištění přístupu EU do strategických domén** se ministři shodli, na významu vesmíru pro další

Poslední prioritní oblast francouzského programu nese název **Humánní Evropa**. Francie se plánuje věnovat posílení právního státu a evropské demokracie. V rámci Konference o budoucnosti Evropy chce Francie zorganizovat v květnu ve Štrasburku akci na vyšší úrovni, která zhodnotí vývoj Konference. Svou pozornost bude předsednictví věnovat také problému zahraniční manipulace s informacemi a vměšování. V zájmu zvýšení bezpečnosti sítí a informačních systémů v EU pořádá cvičení zaměřené na prověření připravenosti a odolnosti evropských institucí při rozsáhlém kybernetickém incidentu.

/R. Franěk/

strategické působení EU. Členské státy musí zajistit odolnost vesmírné infrastruktury, na níž jsou vojensky ekonomicky závislí. Uvítaly proto přípravu strategie EU pro bezpečnost a obranu v oblasti vesmíru, která by měla zlepšit společné porozumění hrozbám a schopnost EU reagovat autonomně. Význam vesmíru by měla reflektovat i nová deklarace EU-NATO, jejíž přijetí je plánováno na první čtvrtletí tohoto roku.

Nakonec během společného oběda s ministry zahraničí proběhla očekávaná debata nad **první revizí Strategického kompasu**. Ministři obecně úpravy v dokumentu uvítali, zároveň ale také naznačili, kterým částem ještě bude třeba věnovat pozornost. Rada členských států požadovala dále doplnit text týkající se Ruska či zdůraznění významu Spojených států pro evropskou bezpečnost. Další apelovaly na realističnost navrhovaných cílů Kompasu. /L. Hadrava/

Volba nového předsedy Evropského parlamentu > Evropský parlament

Dne 11. ledna došlo k úmrtí dosavadního předsedy Evropského parlamentu, Davida Sassoliho (S&D, IT). Uvolnila se tak funkce předsedy necelý týden před řádným termínem nové volby. Nový předseda bude institucí vést až do dalších voleb v roce 2024. V pondělí 17. ledna, ještě před nominací a volbou nového předsedy, proběhl na půdě Evropského parlamentu k ceremoniálu na uctění památky šestnáctého předsedy.

Volba nového předsedy Evropského parlamentu proběhne v řádném termínu, dne 18. ledna. V následujících dvou dnech také dojde ke zvolení čtrnácti místopředsedů a pěti kvestorů Evropského parlamentu, ve výběrech Evropského parlamentu také dojde ke změně na pozici předsedy a místopředsedů. Nový předseda je volen z řad zvolených poslanců a musí být **navržený politickou frakcí** anebo **alespoň jednou dvacetinou poslanců Evropského parlamentu** (tedy alespoň 38 poslanci). Svou kandidaturu zatím oznámili čtyři poslanci a poslankyně: Roberta Metsolová (EPP, MT), Alice Bah Kuhnkeová (Greens/EFA, SE), Kosma Zlotowski (ECR, PL) a Sira Regoová (The Left, ES). Samotná volba předsedy probíhá formou tajného hlasování a pro zvolení předsedy Evropského parlamentu je nutná absolutní většina platných odevzdaných hlasů, tedy 50 % plus jeden odevzdaný hlas (nikoli nadpoloviční většinou členů).

Podle jednacího řádu je možné, aby se konaly **až tři kola volby předsedy**, pokud ani po třetím kole hlasování

není zvolen předseda, postupují dva kandidáti s největším počtem hlasů do kola čtvrtého, a v takovém případě je vítězství připisáno kandidátovi, který získá nejvíc hlasů.

Po zvolení předsedy Evropského parlamentu je také zvoleno **14 místopředsedů a 5 kvestorů**. Nominace se provádějí na stejném základě jako u předsedy. Podobně jako při volbě předsedy musí být kandidáti navrženi alespoň jednou dvacetinou všech poslanců. Podle jednacího řádu se 14 místopředsedů volí v jediném hlasování absolutní většinou odevzdaných hlasů. Kvestoři Evropského parlamentu se volí stejnou metodou jako místopředsedové. Je zvykem, že zvolený předseda, místopředsedové a kvestoři Evropského parlamentu by měli **odrážet rozdělení poslanců do jednotlivých politických skupin** (frakcí), a tedy celkové složení Evropského parlamentu.

Od vzniku voleného Evropského parlamentu v roce 1979 je pozice jejího předsedy předmětem politických dohod mezi největšími frakcemi. Do voleb v roce 2019 měli v Evropském parlamentu společnou většinu dvě největší frakce, **EPP a S&D** a i v současném volebním období došlo mezi těmito frakcemi k politické dohodě ohledně obsazení funkce předsedy.

V prvním volebním období, od července 2019 do ledna 2022, se předsedou stal David Sassoli, socialistický poslanec původem z Itálie, /Pokr. na s. 3/

který svou zemi zastupoval na půdě Evropského parlamentu od roku 2009. Na konci listopadu 2021 proběhly primární volby v rámci EPP, ze kterých vzešla vítězně maltská poslankyně a stávající místopředsedkyně Evropského parlamentu **Roberta Metsolaová**. I když se v minulosti spekulovalo o nenaplnění dohody mezi S&D a EPP ohledně výměny předsedy Evropského parlamentu, v současné situaci se jeví R. Metsolaová jako jasná favoritka na post předsedkyně. Jejím zvolením by do předsednického křesla usedla teprve třetí žena a první zástupkyně malého členského státu EU.

Transparentnost a cílení politické reklamy > Evropský parlament

Členové Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) si vyslechli 10. ledna první prezentaci návrhu nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy. Návrh je součástí opatření zaměřených na ochranu integrity voleb a otevřenou, demokratickou debatu. O návrhu diskutoval výbor s generální ředitelkou pro spravedlnost a spotřebitele Komise, A. Gollego Torresovou.

Návrh nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy, který Komise představila v listopadu 2021, stanoví harmonizovaná pravidla pro zvýšení transparentnosti politické reklamy a souvisejících služeb. Návrh má rovněž za cíl chránit fyzické osoby v souvislosti se zpracováním osobních údajů stanovením pravidel pro **používání technik cílení a zvyšování dosahu reklamy v souvislosti s politickou reklamou**. Pravidla se budou vztahovat na poskytovatele služeb politické reklamy a na všechny správce, které uvedené techniky používají. Navrhované nařízení doplňuje související předpisy, včetně obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) a navrhovaného aktu o digitálních službách (DSA).

Reklama, včetně politické reklamy, představuje službu podle článku 57 Smlouvy o fungování EU. Poskytování reklamních služeb je v různých členských státech regulováno různými způsoby v závislosti na médiích, která jsou používána ke zveřejnění nebo šíření reklamy (např. tisk, audiovizuální média, online platformy apod.), a na účelech, které příslušná pravidla sledují (např. ochrana spotřebitele). Na služby politické reklamy se vztahují další zvláštní pravidla, která ukládají povinnosti zadavatelům i poskytovatelům služeb. Jedná se o různé činnosti související

V souvislosti s úmrtím předsedy Evropského parlamentu D. Sassolima se konalo ve Štrasburku 17. ledna uctění jeho památky, kterého se zúčastnil předseda Evropské rady Charles Michel, francouzský prezident Emmanuel Macron, předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová, bývalý italský premiér a bývalý poslanec Evropského parlamentu Enrico Letta, blízký přítel prezidenta Sassolima, a předsedové poslaneckých klubů. /J. Janek/

s politickou reklamou, včetně přípravy obsahu a kampaní, zveřejňování a šíření.

Služby politické reklamy zažívají v EU rozvoj. Roztříštěné definice politické reklamy napříč jednotlivými členskými státy je problémem i ve chvíli, kdy je třeba určit, zda je reklama považována za politickou. Rozsah a obsah povinností v oblasti transparentnosti, které se vztahují na poskytovatele služeb spojených s politickou reklamou, se značně liší v **závislosti na dostupných prostředcích a vnitrostátních politických tradicích**.

Celkový růst zejména online služeb v kontextu nerovnoměrně uplatňované a rozdílné regulace vyvolal obavu, že vnitřní trh není dostatečně způsobilý k poskytování transparentní politické reklamy tak, aby byl ve všech členských státech zajištěn spravedlivý a otevřený demokratický proces.

„Občané by měli mít možnost účastnit se svobodně politického procesu. Je třeba zajistit transparentnost a odpovědnost.“, uvedla během debaty A. G. Torresová. „V tuto chvíli mají členské státy rozdílnou úpravu. Je zde riziko manipulace. Nedostatečná jasnost a zřetelnost pravidel navíc způsobuje poskytovatelům dodatečné náklady a odrazuje je od poskytování těchto služeb v přeshraničním kontextu.“, dodala. Výbor IMCO připraví svůj postoj k návrhu před zahájením jednání s Radou. Záměrem je, aby nová pravidla vstoupila v platnost do jara 2023, tj. jeden rok před příštími volbami do Evropského parlamentu v roce 2024. /J. Linková/

Schválené rámcové pozice v období XX. prosince - 16. ledna > Informace

Rámcová pozice k návrhu směrnice Rady, kterou se stanoví pravidla pro **výkon práva volit a práva být volen v obecních volbách pro občany Unie s bydlištěm v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky** (přepracované znění) (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **transparentnosti a cílení politické reklamy** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV, pokud jde o jeho sladění s předpisy Unie o **ochraně osobních údajů** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací** (přepracované znění) (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu rozhodnutí Rady o **prozatímních nouzových opatřeních ve prospěch Lotyšska, Litvy a Polska** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o **výměně informací mezi donucovacími orgány členských států, kterou se ruší rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice ke sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „**Reakce na státem podporované zneužívání migrantů jako nástroje pro politické účely na vnější hranici EU**“ (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

/Pokr. na s. 4/

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **automatizované výměně informací pro policejní spolupráci (Prüm II)**, kterým se mění rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1726/EU, 2019/817/EU a 2019/818/EU (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k **návrhu doporučení Rady o operativní policejní spolupráci** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady k **řešení situací instrumentalizace v oblasti migrace a azylu** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k **balíčku implementace Basel III** (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice ke Strategii EU pro půdu do roku 2030 „**Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima**“ (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **přepravě odpadů** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Plán pro nepředvídané události pro zajištění dodávek potravin a **potravinového zabezpečení v dobách krize** (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 549/2013 a **ruší jedenáct právních aktů v oblasti národních účtů** (vypracoval Český statistický úřad)

Rámcová pozice ke Zprávě Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Ochrana základních práv v digitálním věku - Výroční zpráva o uplatňování Listiny základních práv EU za rok 2021**“ (vypracoval Úřad vlády)

Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance „**The Global Gateway**“ (vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí)

Program evropských institucí od 18. až 24. ledna > Informace

Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci, 18. ledna

Ministři povedou politickou rozpravu ohledně směrnice Rady o zajištění celosvětové minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU.

Neformální zasedání ministrů životního prostředí a energetiky, 20. až 22. ledna

Ministři budou diskutovat o aktuálních problémech a připojí se k nim Frans Timmermans.

Zasedání Rady pro zahraniční věci, 24. ledna

Ministři budou jednat o aktuálním dění a vymění si názory na vývoj v oblastech vnějších vztahů, mimo jiné pokud jde o Ukrajinu, indicko-tichomořský region, Malí a Súdán. Rada poté přezkoumá nejnovější vývoj v Libyi a Sýrii, zejména v souvislosti se strategií EU pro vyřešení konfliktu ve prospěch syrského lidu.

Neformální zasedání ministrů školství, 24. až 25. ledna

Na začátku francouzského předsednictví se sejdou ministři odpovědní za vysokoškolské vzdělávání, výzkum a inovace, aby projednali společnou agendu pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání a Evropský výzkumný prostor.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 456, týden od 10. až do 16. ledna 2022 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz